

सन २०१४-१५ मध्ये गाळप हंगाम
घेतलेल्या साखर कारखान्यांस ऊस
पुरविणा-या शेतक-यांच्या एफआरपीची
रक्कम अदा करण्यासाठी दीर्घ मुदतीचे
कर्जावर व्याज अनुदान देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : ससाका २०१५/प्र.क्र.२२६अ/३-स

मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : ५ सप्टेंबर, २०१५

वाचा :- १) भारत सरकार, खाद्य व सार्वजनिक वितरण विभाग, नवी दिल्ली विभागाची अधिसूचना

क्र.१(५)/२०१५/एस.पी.-I, दिनांक २३.६.२०१५

२) शा.नि.क्र. ससाका २०१५/प्र.क्र. २२६/३-स, दिनांक ३०.७.२०१५ व शुद्धिपत्रक

दि.१.८.२०१५

प्रस्तावना :-

सन २०१४-१५ च्या गाळप हंगामात शेतक-यांना ऊसाच्या एफआरपीची रक्कम देण्याकरिता मदत व्हावी म्हणून, केंद्र शासनाने दि.२३ जून, २०१५ रोजी सॉफ्ट लोन योजना जाहीर केली आहे. सदर योजनेस अनुलक्षून गाळप हंगाम २०१४-१५ मधील एफ.आर.पी. प्रमाणे एकूण देय ऊस किंमतीच्या ५० टक्के रक्कम दि. ३०/६/२०१५ अखेर ज्या कारखान्यांनी अदा केलेली आहे, तसेच ज्या कारखान्यांनी हंगाम २०१३-१४ व २०१४-१५ मध्ये गाळप घेतले आहे, अशा राज्यातील पात्र सहकारी व खाजगी साखर कारखान्यांना केंद्र शासनाने जाहीर केलेली योजना लागू करण्याबाबत दि.१२ जुलै, २०१५ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत घेण्यात आलेल्या धोरणात्मक निर्णयानुसार दि. ३०/७/२०१५ रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आलेला आहे. शासनाच्या असेही निदर्शनास आले की, राज्यातील २२ साखर कारखान्यांनी ५०% पेक्षा जास्त एफआरपीची रक्कम दिली आहे, मात्र सन २०१३-१४ मध्ये गाळप हंगाम घेतला नसल्यामुळे केंद्र शासनाच्या सॉफ्ट लोन योजने अंतर्गत हे कारखाने अपात्र ठरतात. ही बाब विचारात घेऊन सन २०१४-१५ मध्ये गाळप हंगाम घेतलेल्या या २२ साखर कारखान्यांस ऊस पुरविणा-या शेतक-यांच्या एफआरपीची रक्कम अदा करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या सॉफ्ट लोन योजनेच्या धर्तीवर व्याज अनुदान राज्य शासनामार्फत लागू करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सन २०१४-१५ मध्ये गाळप हंगाम घेतलेले २२ कारखान्यांना ऊस पुरविणा-या शेतक-यांना एफआरपीची रक्कम अदा करण्याकरिता मदत व्हावी म्हणून, दीर्घ मुदतीचे कर्जावर व्याज अनुदान देण्याबाबत खालील प्रमाणे निर्णय घेण्यात आला.

१) राज्यातील ज्या २२ साखर कारखान्यांनी फक्त सन २०१४-१५ या वर्षाचा गाळप हंगाम घेतलेला आहे, तसेच ५०% पेक्षा जास्त एफआरपीची रक्कम ३० जून, २०१५ पर्यंत अदा केलेली आहे, अशा कारखान्यांना ऊस पुरविणा-या शेतक-यांना एफआरपीची रक्कम देता यावी, म्हणून सॉफ्ट लोन योजने अंतर्गत राज्य शासनामार्फत व्याज अनुदान देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२) सरळ व्याजाच्या १०% किंवा बँकेकडून आकारण्यात येणारा व्याजदर यामधील जो दर कमी असेल, त्यानुसार ५ वर्षांचा रेझ्युसिंग बॅलन्सनुसार सरळ व्याजाचा भार राज्य शासनाने व्याज अनुदान म्हणून देण्यास मान्यता येत आहे. सदर साखर कारखाने सन २०१४-१५ मधील उत्पादीत साखरेच्या ११% किंवा (प्रलंबित उस देयक(-)उचल न केलेले तारण कर्ज) यापैकी जी रक्कम कमी असेल, इतक्या कर्जास त्यांचे कर्ज उचल क्षमतेनुसार पात्र ठरतील. त्यानुसार या कारखान्यांना देय कर्जापोटीचे ५ वर्षांचे व्याज अनुदान रक्कमेस मान्यता देण्यात येत आहे.

३) जे कारखाने त्यांच्या मुदलाची रक्कम वेळच्यावेळी भरणार नाहीत, त्यांना सदर योजनेतून तात्काळ वगळण्यात येईल आणि हप्ते थकवल्यापासूनचे राज्य शासनाकडून देय व्याज अनुदान देण्यात येणार नाही.

४) या कारखान्यांपैकी जे कारखाने NPA (Non Performing Assets) आहेत,त्या साखर कारखान्यांना त्यांच्या कर्ज उचल क्षमतेच्या मर्यादेत देय अंदाजे रु.२८.४० कोटी इतक्या कर्जासाठी शासन हमी आवश्यकतेनुसार वित्त विभागाच्या मान्यतेने देण्यात येईल. त्यासाठी सदर कारखान्यांची व त्यांच्या संबंधित संचालकांची सामुहिक तसेच वैयक्तिक हमी देखील घेण्यात येईल. या कारखान्याच्या मत्तेवर बँकेसह शासनाचे समानतया भार (Pari passu charge) ठेवण्यात येईल.

२. सदर योजनेच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे आहेत:-

१) राज्यातील २२ (५ सहकारी व १७ खाजगी) साखर कारखाने (जोडपत्र-१) असे आहेत की, त्यांनी दिनांक ३० जून, २०१५ अखरे एफआरपीची ५०% रक्कम दिली आहे. मात्र फक्त सन २०१४-१५ या वर्षाचा गाळप हंगाम घेतलेला आहे, त्यांना राज्य शासनाच्या निधीतून व्याज अनुदान देणेसाठीची सदर योजना लागू करण्यात यावी.

२) सदर २२ कारखान्यांनी सन २०१३-१४ मध्ये साखर उत्पादीत केलेली नसल्यामुळे, सन २०१४-१५ मधील दि. ३० जून, २०१५ पर्यंतच्या साखर उत्पादनाच्या ११ % किंवा (प्रलंबित उस देयक(-)उचल न केलेले तारण कर्ज) यापैकी जी रक्कम कमी असेल ती किंमत आधारभूत धरण्यात यावी. हे २२ साखर कारखाने प्रति टन रु. २४०००/- याप्रमाणे रु. १८७.७६ कोटी इतक्या कर्ज रकमेस पात्र आहेत. सरळ व्याजाच्या १०% किंवा बँकेकडून आकारण्यात येणा-या व्याजदरामधील जो दर कमी असेल, त्यानुसार जास्तीत जास्त पाच वर्षांपर्यंत राज्य शासन व्याज अनुदान देईल. सदर व्याज अनुदान वार्षिक स्वरूपात कारखान्यांना प्राप्त होईल. या कारखान्यांनी स्वतःहून बँकेस संपर्क साधून कर्ज मंजूर करून घेणे आवश्यक आहे. या कारखान्यांना देय कर्जापोटीचे ५ वर्षांचे व्याज अनुदान म्हणून अंदाजे रु. ५६.३३ कोटी राज्य शासनाकडून देण्यात यावे.

- ३) या २२ कारखान्यांपैकी जे कारखाने NPA(Non Performing Assets) (जोडपत्र-१ भाग ब) आहेत, त्यांना देय कर्जासाठी शासन हमी आवश्यकतेनुसार वित्त विभागाच्या मान्यतेने देण्यात यावी. त्यासाठी सदर कारखान्यांची व त्यांच्या संबंधित संचालकांची सामुहिक तसेच वैयक्तिक हमीदेखील घेण्यात यावी.
- ४) गाळप हंगाम २०१४-१५ मधील एफ.आर.पी. प्रमाणे एकूण देय ऊस किंमतीच्या ५०% रक्कम दि.३०/०६/२०१५ अखेर ज्या कारखान्यांनी अदा केलेली आहे. अशा कारखान्यांने स्वतःचा कर्ज प्रस्ताव संबंधित कारखान्यांनी निवडलेल्या बँकांकडून मंजूर करून घ्यायचा आहे. याबाबत साखर आयुक्तालयाकडील शेतकऱ्यांना देय FRP पोटी देय रक्कमेबाबत प्रमाणपत्र तसेच संबंधित केंद्रीय अबकारी विभागाकडून मिळालेले सन २०१४-१५ मधील साखर उत्पादनाबाबत प्रमाणपत्र कारखान्याने बँकेस सादर करावयाचे आहे.
- ५) शेतक-यांना द्यावयाच्या प्रलंबित ऊस किंमतीच्या प्रमाणात(Pro-rata) कारखान्यांना कर्ज मंजूर करण्याचा निर्णय बँक त्यांचे निकषाप्रमाणे घेणे अपेक्षित आहे.
- ६) जे कारखाने त्यांच्या मुदलाची रक्कम वेळच्यावेळी भरणार नाहीत, त्यांना सदर योजनेतून तात्काळ वगळण्यात येईल आणि हप्ते थकवल्यापासूनचे राज्य शासनाकडून देय व्याज अनुदान देण्यात येणार नाही.
- ७) कर्ज मंजूरीची प्रक्रिया व इतर बाबींची पुर्तता झाल्यावर संबंधित बँकेने कारखान्याकडून एफ.आर.पी. प्रमाणे शेतक-यांना अदा करावयाची रक्कम व शेतक-यांचे बँक खाते याबाबत सर्व माहिती घेऊन संबंधित कारखान्याच्या वतीने शेतक-यांचे खात्यावर सदरची रक्कम जमा करावयाची आहे. याकरीता संबंधित शेतक-यांचे बँक खाते हे आधार क्रमांकाशी जोडण्यासाठी प्रयत्न करावा.
- ८) कारखान्याने सदर कर्जाबाबत विनियोग दाखला सादर केला, तरच राज्य शासनाकडून देय व्याज अनुदान प्राप्त होईल. कारखाना विनियोग दाखला सादर करू न शकल्यास, जो पर्यंत विनियोग दाखला सादर केला जात नाही तोपर्यंत व्याज अनुदान मिळण्यास कारखाना अपात्र ठरेल.
- ९) दिनांक १/१०/२०१५ पासून सुरु होणा-या कर्ज परतफेडीस, ५ वर्षांच्या कालावधीपूर्वी कारखान्यास कर्जाची संपूर्ण परतफेड करावयाची असल्यास, याबाबत संबंधित बँक निर्णय घेईल. तसेच कर्ज परतफेडीच्या कालावधीच्या प्रमाणात राज्य शासनाकडून प्राप्त होणारे व्याज अनुदान देण्यात येईल.
- १०) सदर कर्जाचा विनियोग हा एफआरपी अदा करण्यासाठी झाल्याबाबत कारखान्यांनी साखर आयुक्त यांनी प्रमाणित केलेला विनियोग दाखला सादर करावयाचा आहे. सदर दाखला सादर न करू शकणारे कारखाने व्याज अनुदानास पात्र होणार नाहीत.
- ११) सदर योजना केंद्र शासनाची अधिसूचना आणि या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार राबविण्यात येईल. तसेच कोणत्याही प्रकारची अनियमितता होणार नाही याची दक्षता साखर आयुक्त यांनी घ्यावी.

१२) सदर निर्णयानुसार योजनेच्या राज्यातील अंमलबजावणीच्या कार्यपद्धतीबाबत केंद्र शासनाच्या दि. २३ जून, २०१५ च्या अधिसूचनेनुसार सविस्तर आदेश साखर आयुक्त यांनी निर्गमित करावेत.

१३) बँकामार्फत दि.३०/०९/२०१५ पर्यंत मंजूर व वितरीत केलेले कर्ज व्याज अनुदानास पात्र ठरतील.

१४) केंद्र शासनाच्या अधिसूचनेतील गाळप हंगामाबाबतची अट व त्यानुषंगाने आवश्यक बदल वगळता इतर अटी व शर्ती जशाच्या तशा लागू राहतील.

१५) ज्या साखर कारखान्यांनी एफआरपी अदायगीसाठी स्वतःचे साधन असतानाही एफआरपी दिली नसल्यास, त्यांचे विरुद्ध साखर आयुक्तांनी नियमानुसार कारवाई करावी.

१६) उपरोक्त बाबीवरील होणारा खर्च लेखाशीर्ष-२४२५, सहकारी, (०३)सहकारी साखर कारखाने (०३) (०२) सहकारी साखर कारखान्यांना सहायक अनुदान, ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर) (२४२५०९८९) या लेखाशिर्षाखाली सन २०१६-१७ ते सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षात उपलब्ध होणा-या संबंधित वर्षाच्या तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

३. सदर शासन निर्णय राज्य मंत्रिमंडळाच्या दिनांक २५.८.२०१५ रोजी झालेल्या बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयास अनुसरून आणि वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३५८/१५/व्यय-२, तसेच अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ७०/अर्थबळ, दिनांक ५.९.२०१५ अन्वये प्राप्त सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१५०९०५१५४२१५०९०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(बा.ई.सावंत)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
२. मा. मंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव
३. मा.राज्यमंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव
४. मा.मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा. सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. प्रधान महालेखाकार (लेखापरिक्षा-१)/(लेखा व अनुज्ञेयता-१) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

७. प्रधान महालेखाकार (लेखापरिक्षा-२)/(लेखा व अनुज्ञेयता-२) महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
८. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
९. साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १०.सर्व जिल्हाधिकारी
- ११.सर्व विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था
- १२.सर्व प्रादेशिक सहसंचालक (साखर) यांनी वरील आदेश त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील सर्व साखर कारखान्यांच्या निदर्शनास आणावेत.
- १३.जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था (सर्व)
- १४.वित्त विभाग व्यय-२/अर्थसंकल्प-३/अर्थसंकल्प-१३, मंत्रालय, मुंबई
- १५.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- १६.वरिष्ठ कोषागार अधिकारी, पुणे
- १७.अध्यक्ष/कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य, सहकारी बँक मर्या., मुंबई
- १८.अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य सहकारी साखर कारखाना संघ म., नरीमन पॉईंट-मुंबई
- १९.कार्यासन क्रमांक १६-स/१७-स/२२-स/२५-स,सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२०. ३-स,संग्रहार्थ

*****

जोडपत्र - १

शासन निर्णय क्र. ससाका २०१५/प्र.क्र. २२६अ/३स, दि. ५ सप्टेंबर, २०१५

अ.क्र.	कारखान्याचे नांव	प्रकार	ऊस दर रक्कम (रु. लाखात)			अदा न केलेल्या रकमेची टक्केवारी
			देय रक्कम	अदा केलेली रक्कम	थकबाकी	
1	2	3	4	5	6	7
1	सर सेनापती संताजी घोरपडे शुगर इंडस्ट्रिज लि., बेलवडी, ता. कागल, जि. कोल्हापूर	खाजगी	11281.90	10151.20	1130.70	10.02
2	ग्रोन पॉवर शुगर लि., गोपुज, ता. खाटाव, जि. सातारा	खाजगी	12048.47	12048.47	0.00	0.00
3	लोकनेते बाबुराव पाटील अँग्री इंडस्ट्रिज लि., लक्ष्मीनगर, ता. मोहोळ, जि. सोलापूर	खाजगी	15668.75	11948.71	3720.04	23.74
4	भैरवनाथ शुगर वर्क्स लि., लवंगे, ता. मंगळवेढा, जि. सोलापूर	खाजगी	7289.08	5093.49	2195.59	30.12
5	यूटोपियन शुगर्स लि., कचरेवाडी, ता. मंगळवेढा, जि. सोलापूर	खाजगी	7760.99	6847.93	913.06	11.76
6	शंकररत्न शुगर (शिवरत्न उद्योग) लि., अलेगांव, ता. माढा, जि. सोलापूर	खाजगी	3400.27	2636.53	763.74	22.46
7	बबनरावजी शिंदे शुगर अँड अलाईड इंडस्ट्रिज लि., तुर्क पिंपरी, ता. बार्शी, जि. सोलापूर	खाजगी	3459.96	1768.07	1691.89	48.90
8	गणेश (डॉ. वि.वि.पाटील - प्रवरानगर) सह.सा.का. लि., रांजणगांव, ता. राहाता, जि. अहमदनगर	सहकारी	6538.15	5497.34	1040.81	15.92
9	पियुष (नगर तालुका) शुगर लि., वाळकी, ता. जि. अहमदनगर	खाजगी	2745.00	2745.00	0.00	0.00
10	संत मुक्ताई शुगर अँड एनर्जी लि., घोडसगांव, ता. मुक्ताईनगर, जि. जळगांव	खाजगी	1506.69	1524.32	0.00	0.00
11	संत एकनाथ - सचिन घायाळ शुगर मिल्स लि., संत एकनाथ नगर, ता. पैठण, जि. औरंगाबाद	खाजगी	3950.55	3559.05	391.50	9.91
12	समर्थ सह.सा.का. लि., युनिट-2 (सागर) तीर्थपुरी, ता. घनसांगवी, जि. जालना	सहकारी	5412.71	4534.21	878.50	16.23
13	श्रद्धा एनर्जी अँड इन्फ्रास्ट्रक्चर्स प्रा. लि., ता. परतुर, जि. जालना	खाजगी	2744.08	2888.80	0.00	0.00
14	छत्रपती सह. सा.का. लि., सोनाजीनगर- सावरगांव, ता. मांजलगांव, जि. बीड	सहकारी	1712.30	1524.30	188.00	10.98
15	रत्नप्रभा शुगर्स- रेणुका शुगर्स लि., पाथरी, ता. पाथरी, जि. परभणी	खाजगी	2388.54	2171.37	217.17	9.09
16	बळीराजा साखर कारखाना लि., कनदखेड, ता. पुर्णा, जि. परभणी	खाजगी	2172.21	2096.80	75.41	3.47
17	कुंदुरकर शुगर अँड अँग्री प्रा. लि., मोहननगर कुंदुर, ता. नायगांव, जि. नांदेड	खाजगी	2533.60	2436.11	97.49	3.85
18	कंचेश्वर शुगर लि., मंगरुळ, ता. तुळजापूर, जि. उस्मानाबाद	खाजगी	4550.45	4276.92	273.53	6.01
19	विकास (प्रियदर्शनी) सह. सा.का.लि., युनिट-2 तोंडार, ता. उदगीर, जि. लातूर	सहकारी	5062.18	4870.95	191.23	3.78
अ)	एकूण		102225.87	88619.57	13768.65	

जोडपत्र-१ भाग- ब

20	श्री साईकृपा शुगर अँड अलाईड इंडस्ट्रिज लि., युनिट-1, देवदेठण, ता. श्रीगोंदा, जि. अहमदनगर	खाजगी	4816.38	4736.06	80.32	1.67
21	श्री साईकृपा शुगर अँड अलाईड इंडस्ट्रिज लि., युनिट-2, हिरडगांव, ता. श्रीगोंदा, जि. अहमदनगर	खाजगी	9092.14	5222.59	3869.55	42.56
22	जय भवानी सह.सा.का. लि., शिवाजीनगर गढी, ता. गेवराई, जि. बीड	सहकारी	4497.62	3927.42	570.20	12.68
ब)	एकूण		18406.13	13886.07	4520.07	

टिप:- साखर आयुक्त, पुणे यांचे पत्र क्रमांक साआ/सॉफ्ट लोन-२०१५/कक्ष-७/अर्थ-२/१५ दिनांक 16.07.2015 अन्वये प्राप्त माहितीनुसार